

HITTEPLAN

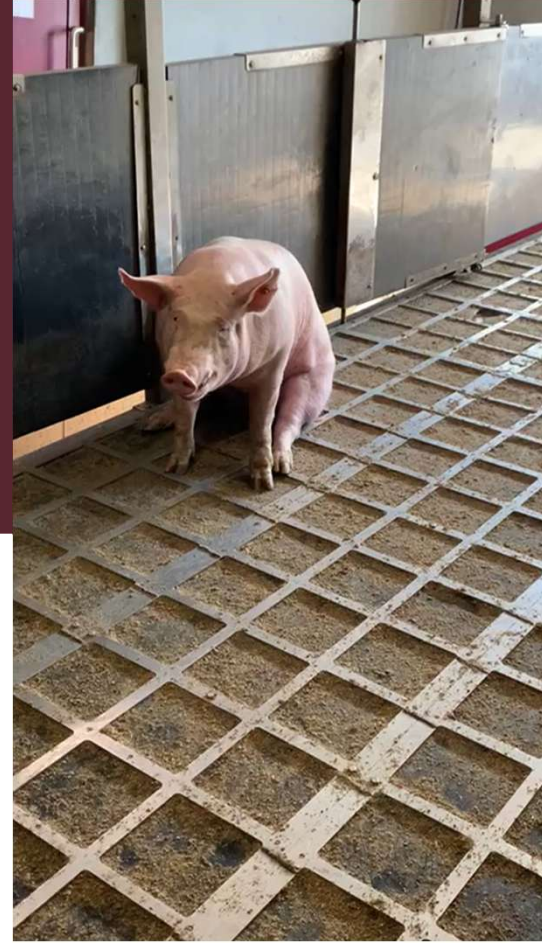
VOOR DE VLAAMSE VARKENSHOUDERIJ

Lotte De Prekel
Studiedag 2026

ILVO

INTRODUCTIE

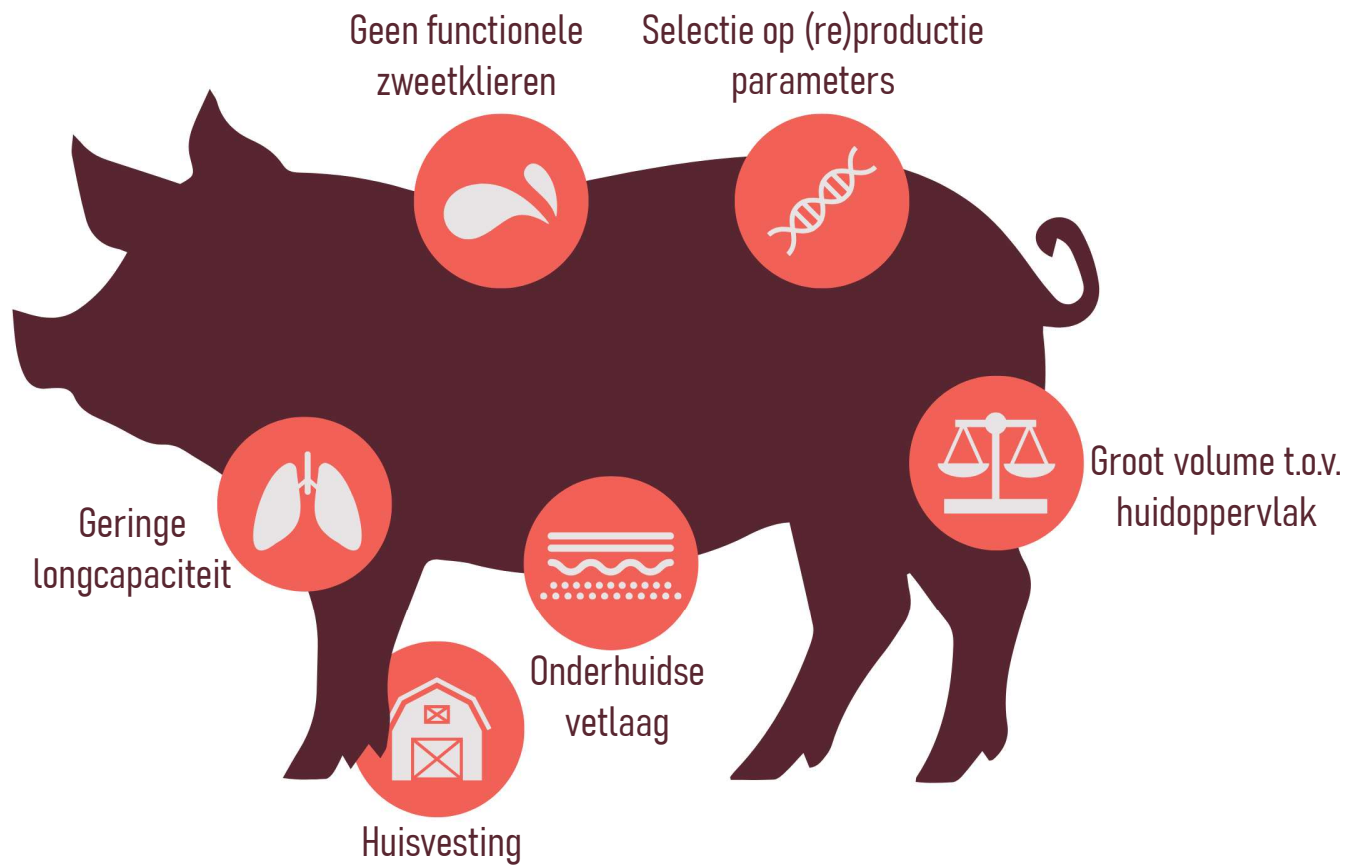

COOLPIGS

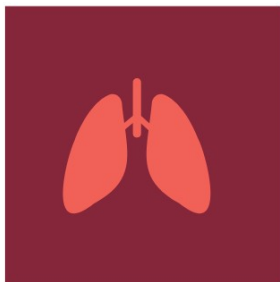
ILVO

WAAROM IS EEN VARKEN ZO GEVOELIG?

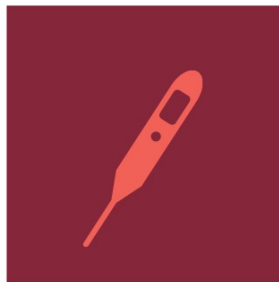

GEVOLGEN VAN HITTESTRESS

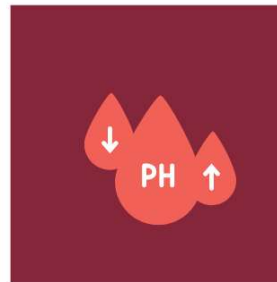
FYSIOLOGISCH

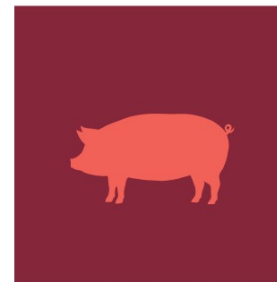
Verhoogde
ademhalingsfrequentie

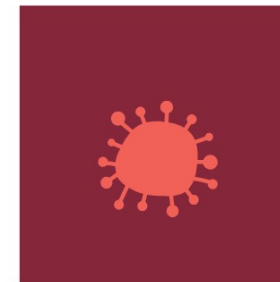
Verhoogde
lichaamstemperatuur

Respiratoire alkalose

Verandering in gedrag

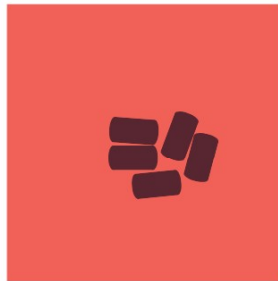
Oxidatieve stress

GEVOLGEN VAN HITTESTRESS

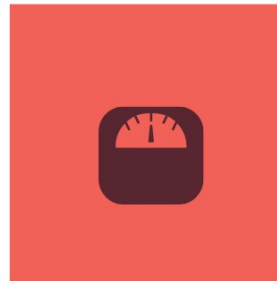
PRESTATIES

Verhoogde
wateropname

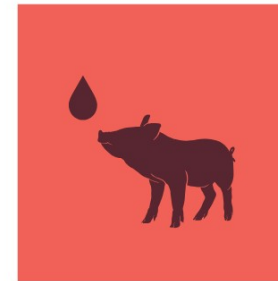
Verminderde
voederopname

Verminderde
dagelijkse groei

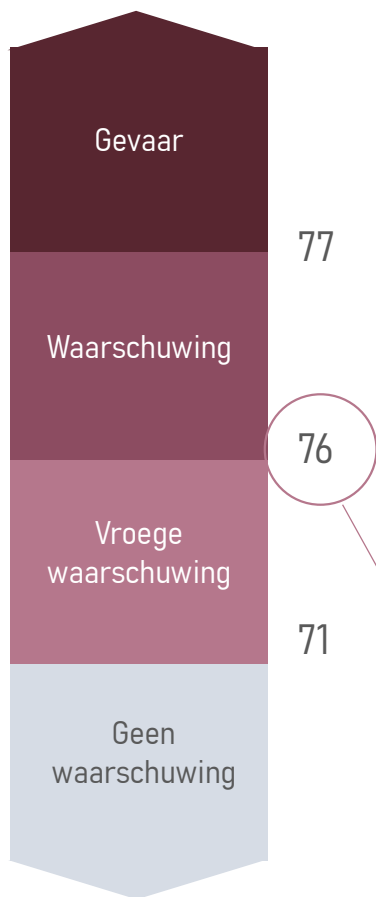

Verhoogde
voederconversie

Verminderde
melkproductie

VOORSPELLEN VAN HITTESTRESS

Temperature humidity index (THI)

- Index dat temperatuur en relatieve vochtigheid combineert tot een waarde
- Voorspelt een niveau van hittestress
- Afhankelijk van diersoort

28°C en 55% RV
26°C en 80% RV

HITTESTRESS REDUCERENDE MAATREGELEN

COOLPIGS

ILVO

VLAIO *Coolpigs* PROJECT

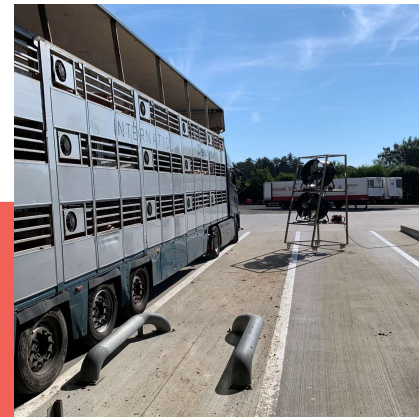
VOEDER & WATER

MANAGEMENT

KLIMAAT

TRANSPORT

MANAGEMENT

VERLAAG DE HOKDENSITEIT

BIJ HOGE TEMPERATUREN

COOLPIGS

ILVO

VERLAAG DE HOKDENSITEIT BIJ HOGE TEMPERATUREN

OPZET 1,2 M²

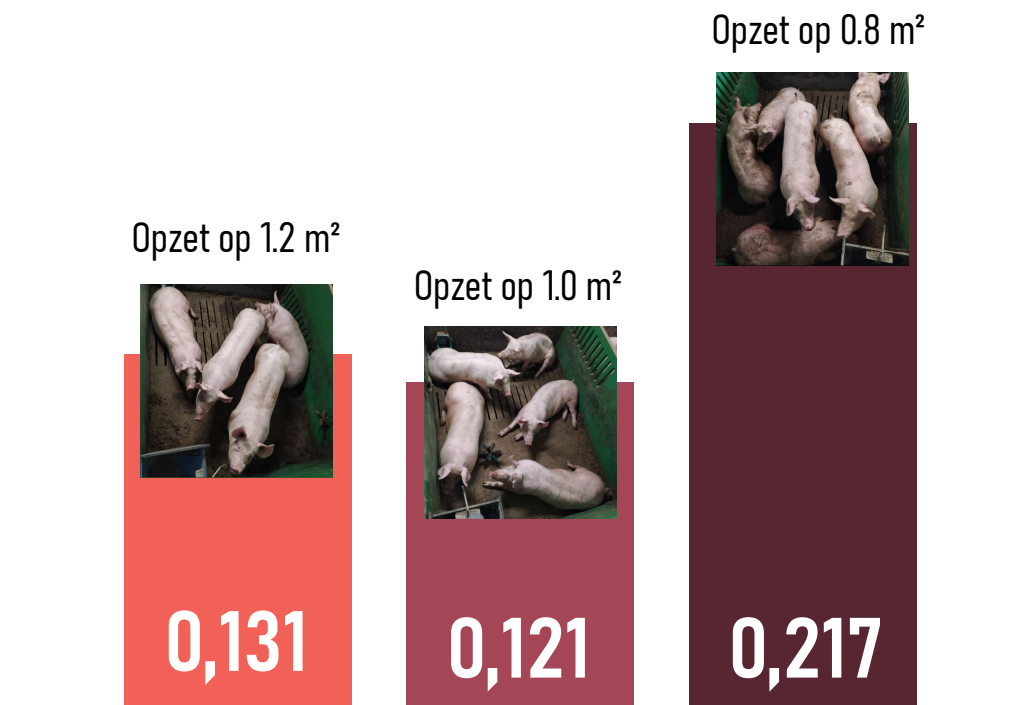

OPZET 1,0 M²

OPZET 0,8 M²

VERLAAG DE HOKDENSITEIT BIJ HOGE TEMPERATUREN

Stijging in rectale temperatuur tussen thermoneutrale en hitte dagen

Lagere hokdensiteit kan stijging in
lichaamstemperatuur doen dalen met

60%

Varkens met hoge bezettingsdichtheid kunnen hun
interne temperatuur niet op peil houden

- Verhoogde stralingswarmte van hokgenoten
- Minder vloeroppervlak voor warmteverlies via geleiding

**LET OP
HOOGPRODUCTIEVE DIEREN**
BIJ HOGE TEMPERATUREN

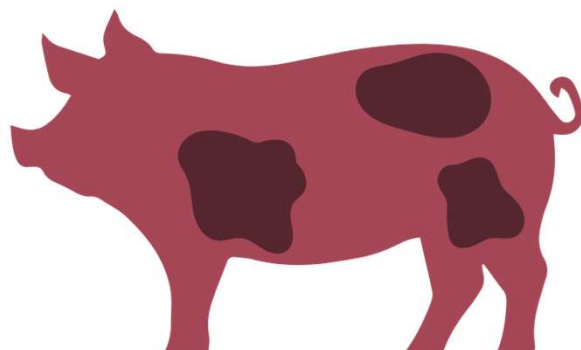
COOLPIGS

ILVO

HOOGPRODUCTIEVE DIEREN

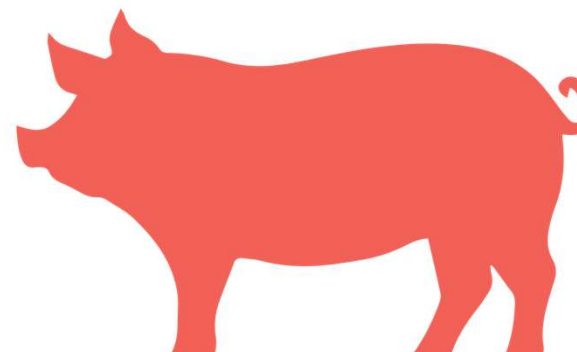
VRAGEN MEER AANDACHT

Nakomelingen van lijn geselecteerd op
optimale karkaskwaliteit
(meer spieraandeel)

DVO: 2.1 kg/dag
DG: 0.9 kg/dag
VC: 2.31
Spierdikte: 67 mm
Spekdikte: 7.4 mm

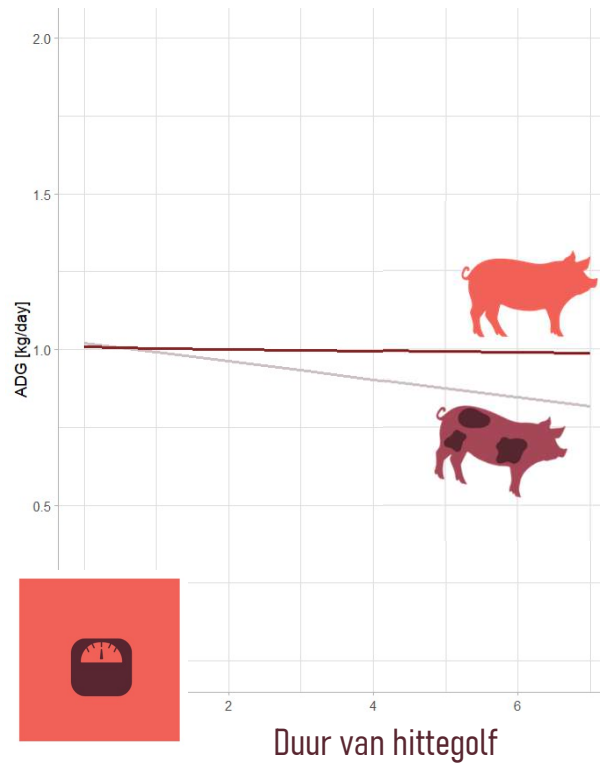
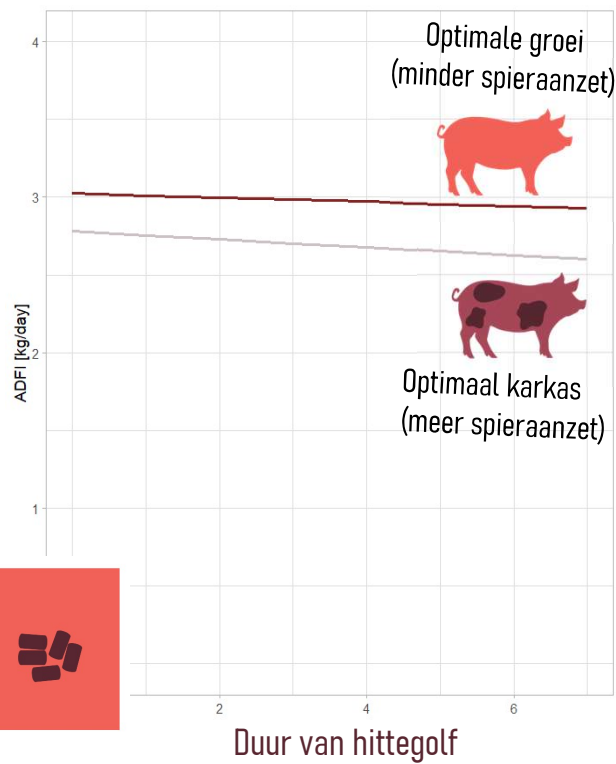
Nakomelingen van lijn geselecteerd op
optimale groei
(minder spieraandeel)

DVO: 2.4 kg/dag
DG: 1,0 kg/dag
VC: 2.38
Spierdikte: 62 mm
Spekdikte: 8.6 mm

HOOGPRODUCTIEVE DIEREN

VRAGEN MEER AANDACHT

Lagere spierdikte van

8%

Kan prestaties tijdens hitte
stabil houden

Varkens geselecteerd op 'optimale
groei' hadden stabielere groei
wanneer de hittegolf langer duurde

- Lagere spieraanzet
- Hoger vetaanzet
- Minder actief

KLIMAATTECHNISCH

COOLPIGS

ILVO

VERHOOG PLAATSELIJKE LUCHTSNELHEID

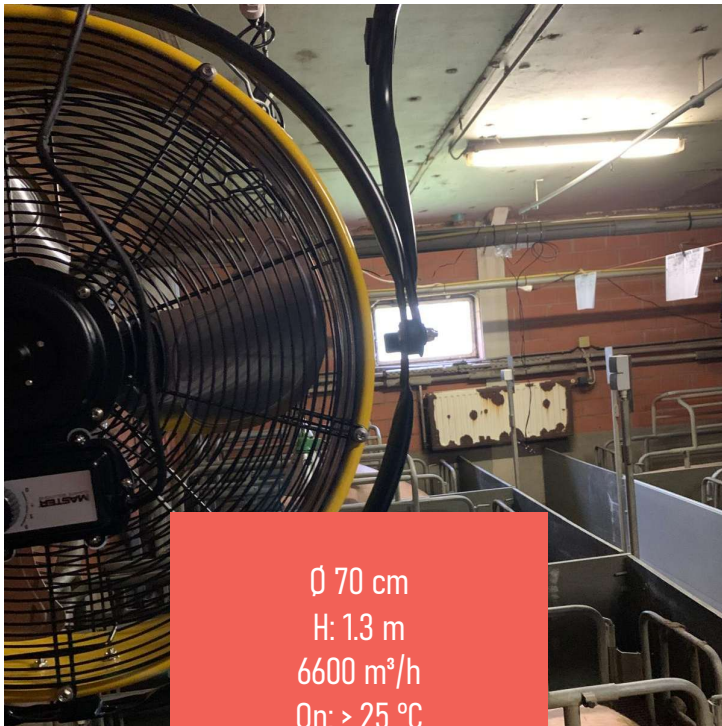
BIJ HOGE TEMPERATUREN

COOLPIGS

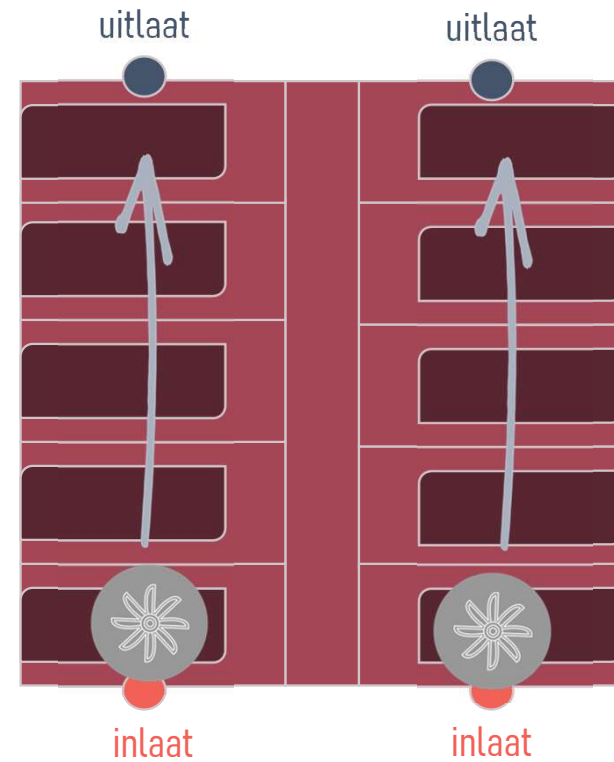
ILVO

VERHOOG PLAATSELIJKE LUCHTSNELHEID

BIJ HOGE TEMPERATUREN

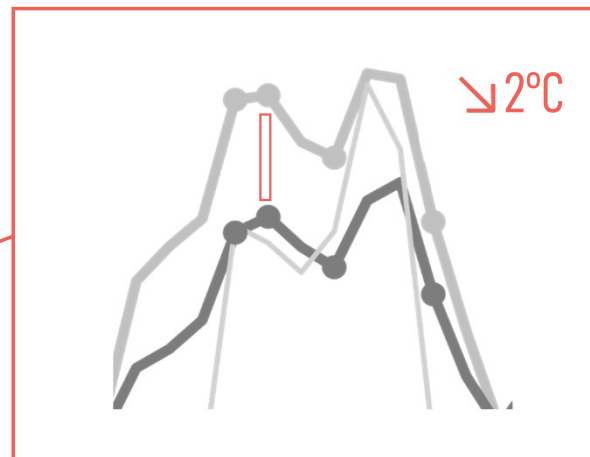
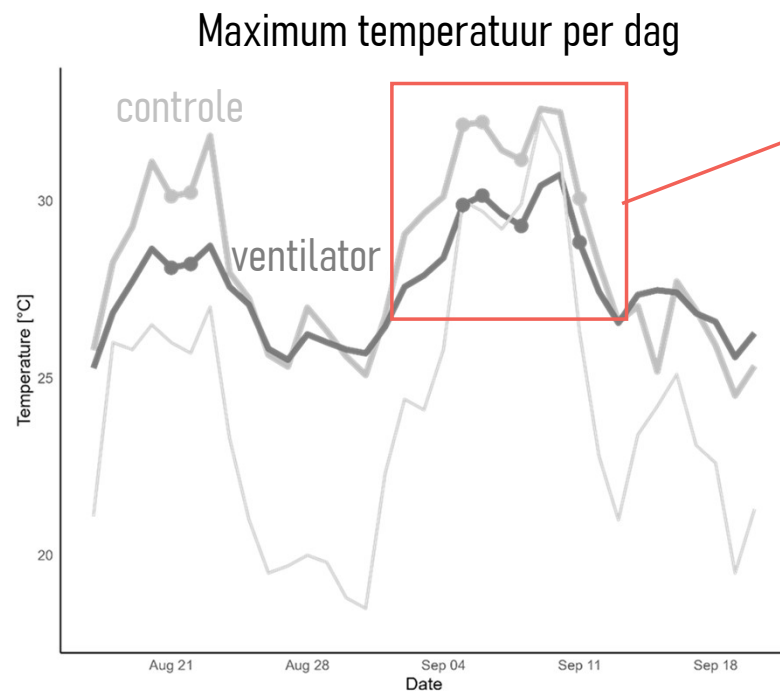

Ø 70 cm
H: 1.3 m
6600 m³/h
On: > 25 °C
Off: < 25 °C
Ventielen

VERHOOG PLAATSELIJKE LUCHTSNELHEID

BIJ HOGE TEMPERATUREN

	Controle	Ventilator
Max temperatuur (°C)	32.8	30.8
Max THI	82.6	80.9
Aantal dagen >30°C	14	4

Daling in aantal dagen met binnentemperatuur >30°C

72%

Lagere temperatuur en THI door extra ventilatoren

→ Betere opmenging van warme stallucht (dode hoeken) met verse inkomende lucht

VERHOOG PLAATSELIJKE LUCHTSNELHEID BIJ HOGE TEMPERATUREN

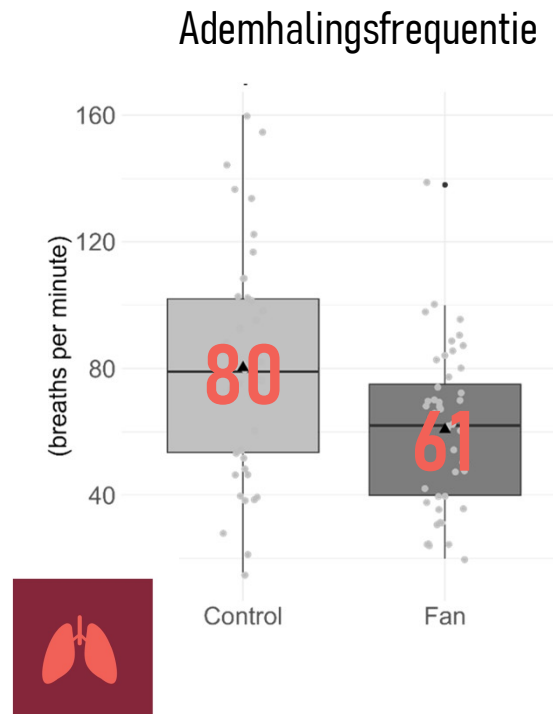
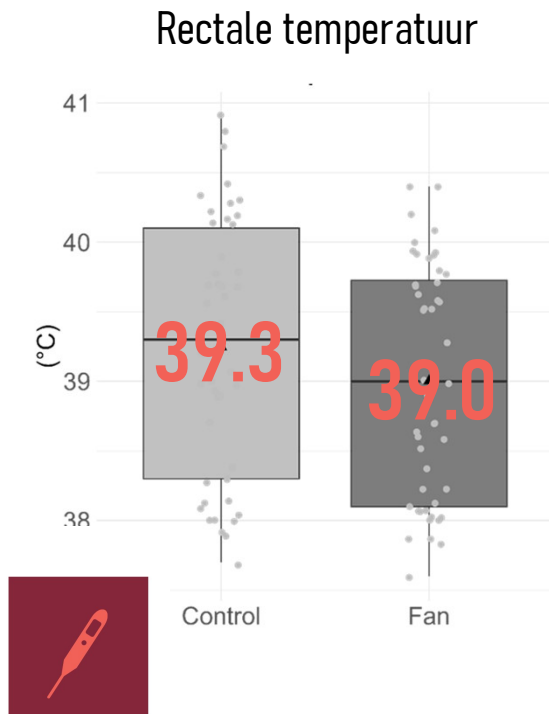
Daling in ademhalingsfrequentie met

24%

Lagere rectale temperatuur en
ademhalingsfrequentie

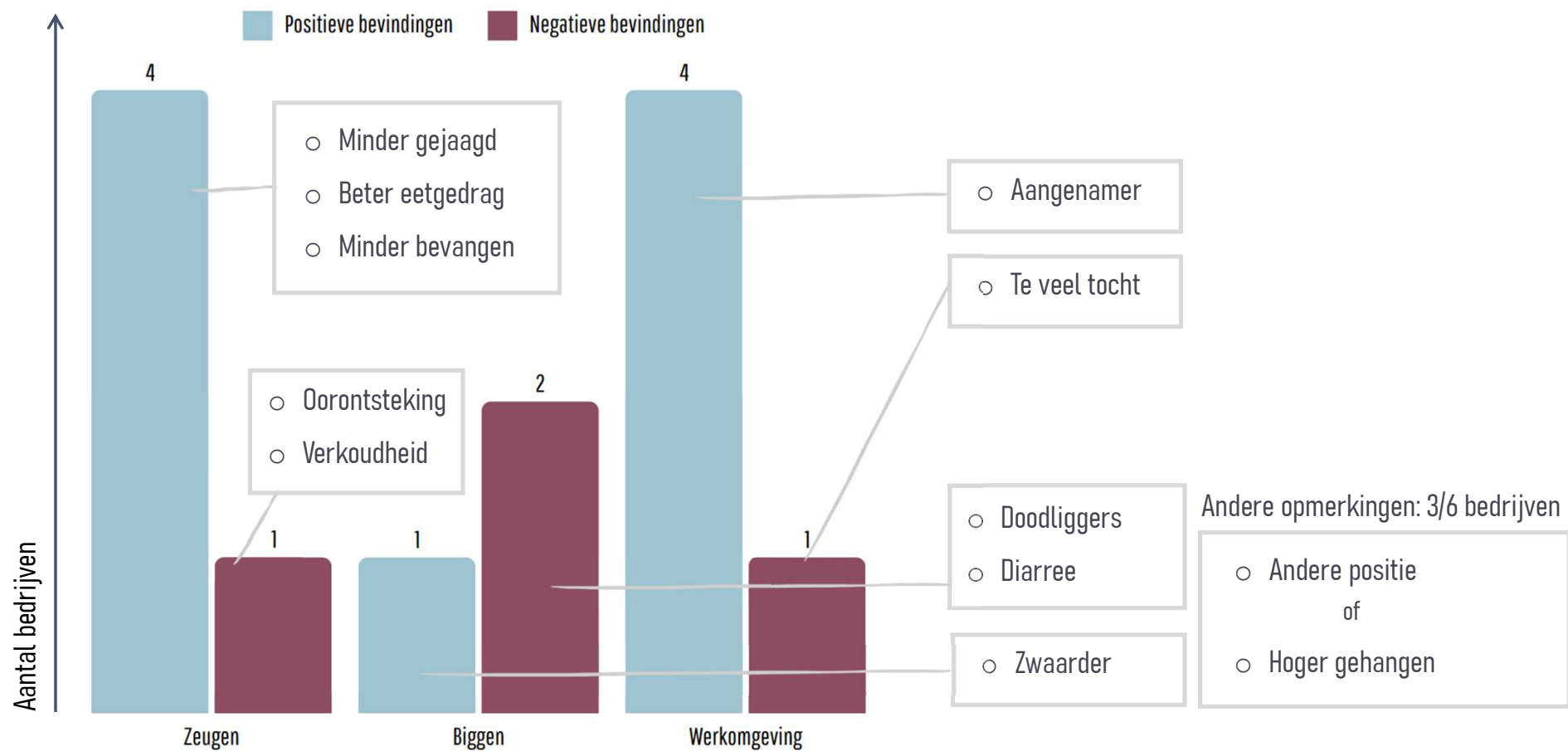
→ hogere warmteverliezen via convectie
(luchtverplaatsing)

→ betere gevoelstemperatuur

VERHOOG PLAATSELIJKE LUCHTSNELHEID

BIJ HOGE TEMPERATUREN

PLAATS NEVELKOELING MET RV-CONTROLE

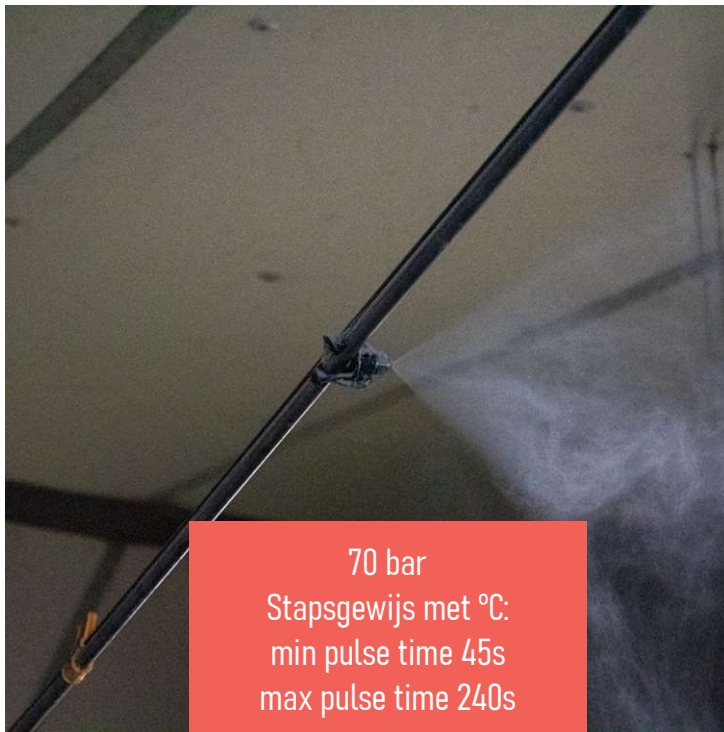
EN OP DE JUISTE PLAATS

COOLPIGS

ILVO

PLAATS NEVELKOELING MET RV-CONTROLE

EN OP DE JUISTE PLAATS

70 bar
Stapsgewijs met °C:
min pulse time 45s
max pulse time 240s

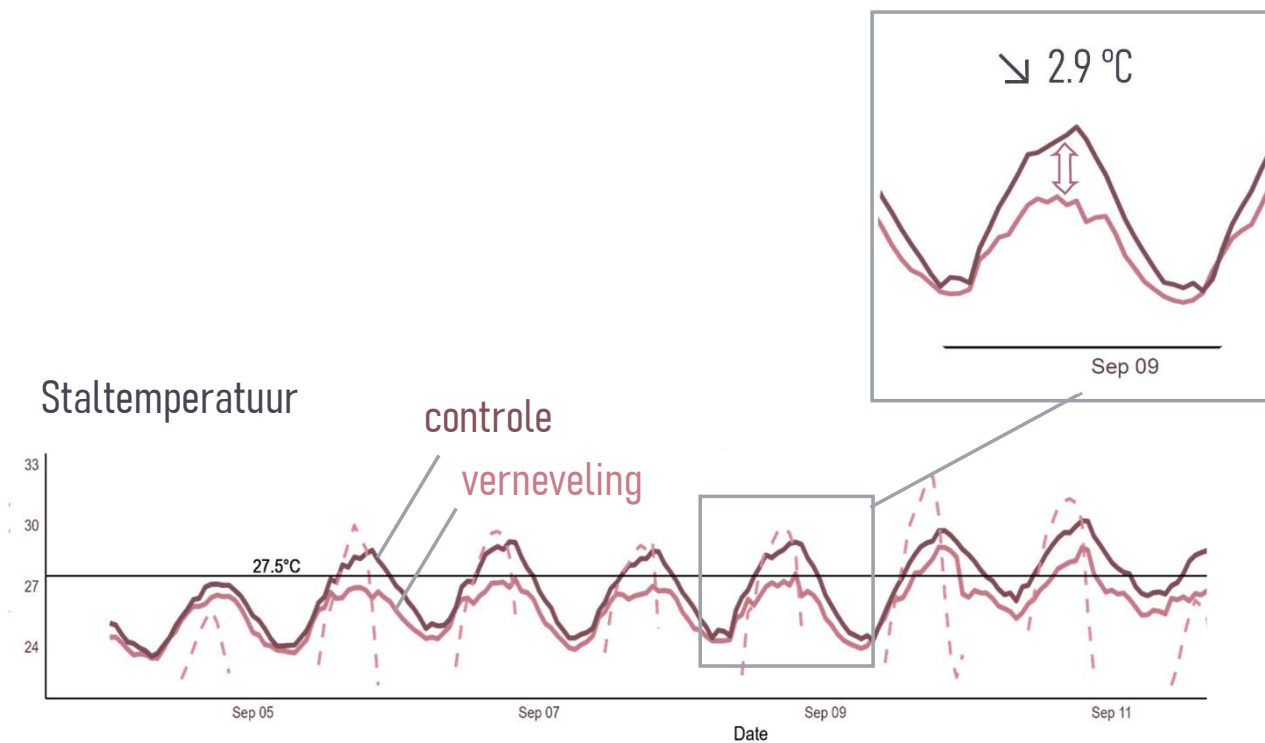
On: > 27.5 °C
Off: > 75 %

4 nozzles rechtstreeks in een compartiment

PLAATS NEVELKOELING MET RV-CONTROLE

EN OP DE JUISTE PLAATS

Daling in staltemperatuur met

9%

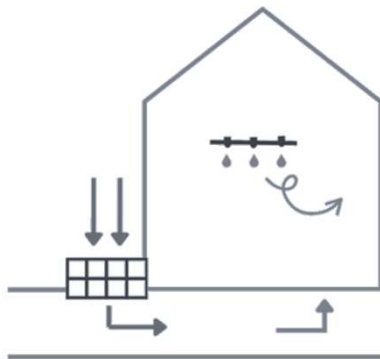
Verdamping van water naar gas zorgt voor onttrekking van energie

- Energie wordt vanuit de omgeving genomen, waardoor temperatuur daalt

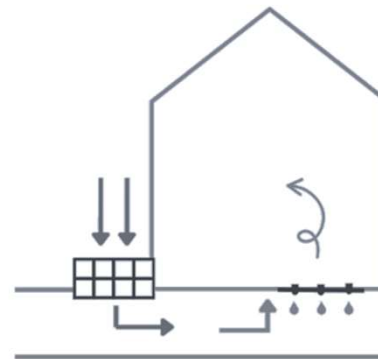
Stalklimaat kan worden verbeterd met verneveling in compartiment, volgens gepaste instellingen en relatieve vochtigheid grens

PLAATS NEVELKOELING MET RV-CONTROLE

EN OP DE JUISTE PLAATS

Rechtsreeks
Verneveling in de afdeling

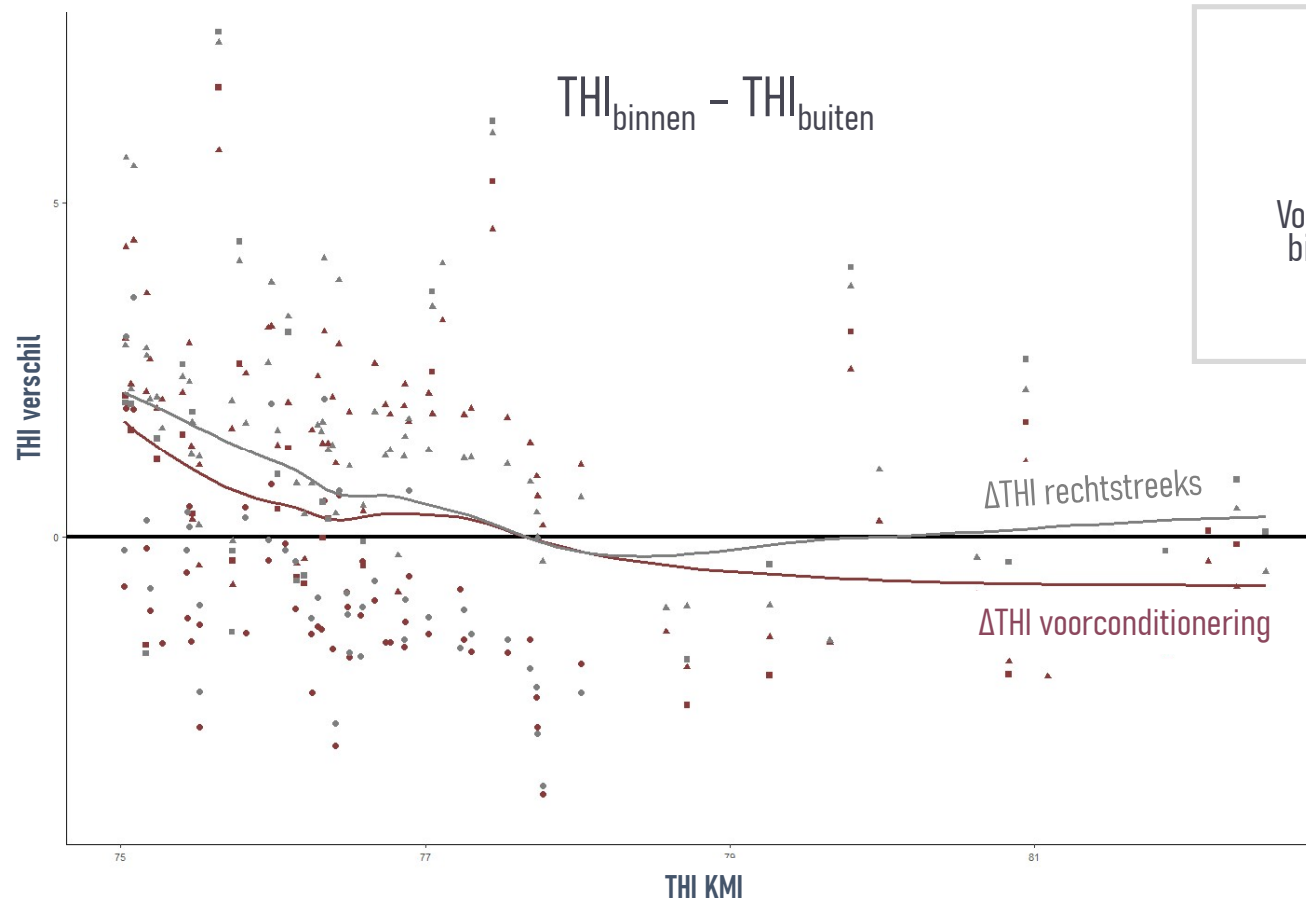

Voorconditionering
Verneveling in het centraal kanaal

Zorgt voor extra daling van 2 THl eenheden!

PLAATS NEVELKOELING MET RV-CONTROLE

EN OP DE JUISTE PLAATS

Meer tijd voor verdamping
Kan hittebelasting meer naar beneden halen
Voorconditionering zorgt voor beter binnenklimaat t.o.v. rechtstreekse verneveling

Negatieve getallen tijdens hoge buitentemperaturen:
binnenklimaat is koeler dan buitenklimaat (hoe lager, hoe koeler)

DO'S AND DONT'S

DEUR OPEN OF GESLOTEN?

DEUR OPEN OF GESLOTEN?

GESLOTEN

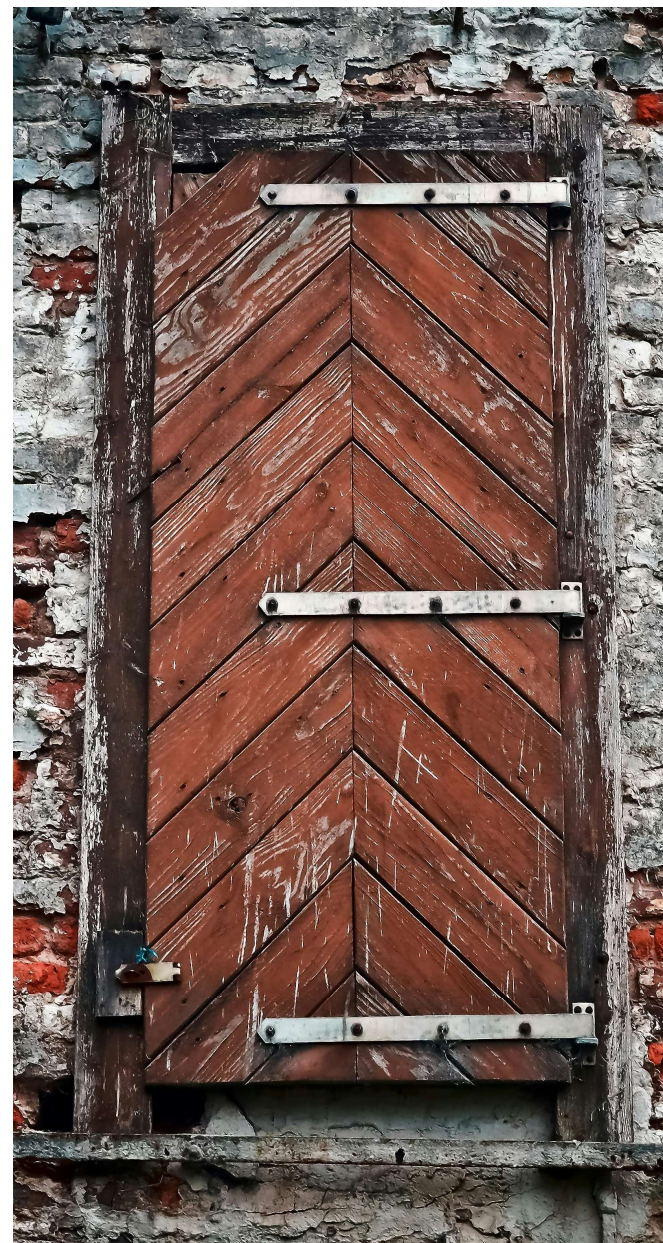
Eerste hok of zeug zal genoeg zuurstof en frisse lucht krijgen, maar de rest van het compartiment in problemen!

- Opening vergroten = luchtsnelheid vertragen
- Verse, frisse lucht zal niet tot achteraan/midden geraken
- Volledige ventilatie verstoord!

WAT DAN WEL?

Zorg dat de lucht afkoelt voor het het compartiment bereikt, bv.

- Plafondventilatie: ventilatoren en verdamping of warmtewisselaar
- Kanaalventilatie: verneveling in luchtinlaat of warmtewisselaar

ZEUGEN VOLLEDIG NAT MAKEN?

ZEUGEN VOLLEDIG NAT MAKEN?

BEPERKT

Zeug zal in eerste instantie afkoelen, maar problemen voor het stalklimaat door overmatig watergebruik

- Relatieve vochtigheid zal flink stijgen
- Hittebelasting wordt plotseling zeer groot (THI stijgt)
- Zeugen hebben meer hittestress dan ervoor

WAT DAN WEL?

Zorg voor een lokale afkoeling zonder water of minder activiteit

- Plaatsen van axiale ventilatoren
- Voedermomenten uitstellen

BELANG ORIENTATIE LUCHTINLAAT?

BELANG ORIENTATIE LUCHTINLAAT?

GROOT

Case: kanaalventilatie met inlaat in westen en oosten

- Inlaat in westen ligt langer in zon
- Lucht is 5 °C warmer in het westen dan in het oosten
- Warme lucht zal stal nog meer opwarmen

WAT DAN WEL?

Koel het microklimaat in de buurt van je inlaat

- Neem lucht hoger indien betonnen omgeving
- Creëer schaduw (natuurlijk: bomen, struiken,...)
- Sluit warmste inlaat af (indien mogelijk met minimale oppervlakte: 2 cm² per m³/h, 80 m³/h/varken)

MEER INFO

alice.vandenbroeke
@ilvo.vlaanderen.be

lotte.deprekel
@ilvo.vlaanderen.be

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Ik beantwoord graag uw vragen

